

Ablativ absolutní (= bez předložky) - (poznámky k četbě textů)

A. vyjádřený **ablativními tvary substantiv** (česky **přísl. urč. času**)
nebo kombinací substantiva + zájmena (hoc tempore)

vere – na jaře

aestate – v létě

hieme – v zimě

eo tempore – v tom čase

hoc anno – v tomto roce

anno Domini – Léta Páně

B. vyjádřený vazbou **ablativu substantiva = původce děje** (česky **vedlejší věta přísl. časová**) + **participia prézenta**

marchione consentiente – KDYŽ markrabě souhlasí (souhlasil)

rege Przemyslo regente – KDYŽ kraloval vládce Přemysl (kraluje)

domino nesciente – KDYŽ pán neví (nevěděl)

- participium prézenta **v ablativu se může v latině** použít za podmínky, když **původce děje v ablativní vazbě NENÍ stejný s podmětem věty**

Př.: Nesciente domino *vilicus* nihil emere debet.

(původce děje) (podmět)

Česky: Když to pán neví, nesmí *šafář* nic kupovat.

Exercitium parvum:

Přeložte do češtiny věty s participiem prézenta a ablativem absolutním:

1. Post mortem ducis **praesentis** succedet ei filius eius Spytigneus.
2. **Rege Przemyslo regente** mercatores in Bohemiam multos pretiosos pannos adducebant, rex clerum in regno vestiebat.
3. **Eo tempore** dux in Monte Cutna morabatur, ubi non post multas septimanas **morbo ingravescente** de vita decedit.